

Тарсунин кьил: К1елиз-кхъиз чирунин девирда аялрин ч1ал гегьеншарун.

К1елиз-кхъиз сирунин девирда аялрин ч1ал гегьеншарунин жигьетдай, винидихъ рахун фейи гафунин винел к1валахунилай гьейри, муаллимдин вилик ихьтин месэлаяр ква:

1. Аялриз жуьреба-жуьре предложенияр туьк1уьрунин алакьунарни вердишвилер гун;

2. Аялриз гье1и алакьалу рахунар дуьз туьк1уьриз чирунин алакьунарни вердишвилер гун.

Ч1ал гегьеншарунин кардай муаллимдивай агъадик къалурнвай чешмейрикай менфят къачуз жеда:

1. Т1ебиатдин вакъияяр, гьалар ва зат1ар;

2. Аялрин ч1ал гегьеншарунин карда муаллимдин гьиле авай яракьрикай сад аялдин чпин къугьунарни абур къугьвадай зат1ар я.

3. Шикилри ва абурун винел тухузвай суьгьбетрин аялрин ч1ал гьам девлетлу, гьам гегьеншар ийида.

4. Муаллимдин виин рахунарни аялрин ч1ал гегьеншарунин алат я.

5. Гьелбетда аялрин ч1ал гегьеншарун патал буквардин метлебни ч1ехиди я.

6. Аялрин ч1ал гегьеншарунин карда техникадин алатрихъни еке метлеб ава.

Аялрин къат1унар ва ч1ал гегьеншарунин и винидихъ къалурай чешмерихъ галаз алакьалу яз муаллимди жуьреба-жуьре к1валахар тешкилда. Абурукай бязибур ибур я. Аялри шикилриз килигиз ва я муаллимди гузвай тайин са темадиз талукъ яз куьруь, гегьенш тушир, анжах подлежащидикайни сказуемидикай ибарат тир предложенияр туьк1уьрунихъ ч1ал гегьеншарун патал еке метлеб ава.

Яваш-яваш ихьтин предложенияр гегьеншарда, абурук суалрин куьмекдалди маса членар кухтада. Гегьенш тушир предложенияр кхьинин к1валахни буквардин девирда башламишда. Ктабда авай шикилри къалурзавай крарикай

предложенияр туьк1уьрунин ва абур кхьини аялрин кьат1унар ва рахунар гегьеншарда. Идалайни гьейри, рахунар гегьеншарун патал урус школаяр патал акъуднавай махсус шикилар ишлемишда. Ахпа абур аялрин гьал йикъан рахунра гьатун патал чалишмишвилер ийида.

Суалар ва тапшуругьар:

1. К1елиз-кхьиз чирунин девирда муаллимдин вилик ихьтин месэлаяр ква?
2. Ч1ал гегьеншарунин карда муаллимди чешмейрикай ихьтин менфят къачуз жеда?